

LIST IZLAZI TJEDNO. GODIŠNJA PRET-
PLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROCITOJ TARIFI.

GODINA VIII.

BROJ 4.

Sibenik, 24 siječnja, 1937.

RUKOPISI SE NE VRACAJU — ADRESA

UREĐNIŠTVA I UPRAVE: SIBENIK pp. 17.

Gdje je istina?

Istina je cilj svih znanosti. Vju, jedino nju su tražili učenjaci svih vjekova, bilo koje narodnosti bilo koje vjere.

A nije lako naći istinu. Dokazuje nam to onaj dugi, neprekinuti niz misilaca koji su iz ljubavi prema istini gladovali, probdjeni teke besnene noći i odrekli se svakeivotne lagodnosti.

Svi, ko više ko manje — ko trastvenije ko umjereno, tražimo istinu. A samo je jedna jedina stina! I ko nade nju, našao je: misao, opravdanje i sreću života.

Sam je jedna istina, a ipak iudi naučavaju i propovijedaju mnoge i različite »istine«. Ne, nije i ne može biti sve istinito, što naučavaju, ali oni, ipak, to šire kao avršenu istinu.

Mi zadnju, konačnu istinu našmo u Bogu, u Bogu koji nam se ednom objavio u tijelu i ostavio am ustanovu, nazvanu Crkvom, oja će nas opet privesti k Njemu.

Mnogi se ne slažu s nama. Ne ričuvačaju tu našu istinu, za koju mo duboko uvjereni da je prava, jelovita i savršena. Jedina za sve uude i sve vjekove!

Pa ipak: nijedna nauka nema nikako pristaša i oduševljenih boaca kao ona koju je nekoć po galilejskim i judejskim selima provijedao Raspeti Nazarenac, a oja je do danas neokrnjeno sačuana u riznicama katoličke Crkve! što je još za nas pobudnije, sviji iskreno, jedino iz ljubavi prema istini, traže zadnju Istiņu, naže je, prije ili kasnije, u onom ogu kojega od početka naučava ţa katolička Crkva.

— Prošla godina je u mnogima zasila ţižak života: zasula ih je emljom i poklopila grobnom plom. I upravo na zadnji od godine, u Španjolskoj, u Salamanci, zvijek se zatvorio očni kapci velom istraživaocu istine Miguelu de Unamuno.

Miguel de Unamuno je čuveni ţanjolski pisac, misilac i učenjak. mro je kao doživotni počasni aktor starog i glasovitog sveučilišta u Salamanci.

Zašto njega ovdje spominjemo?

Govorimo o istini, a on je neuorno, kroz čitav život, istraživao istinu. I u tom mučnom traženju Miguel de Unamuno se našao u edovima protivnika kršćanstva,

Nakon biskupske konferencije

Izjava za štampu

U Zagrebu su se od 8 do 13 siječnja održavale biskupske konferencije, kojima su prisustvovali svi naši biskupi, osim dva koja su bila zaprijećena. Ove konferencije su bile od velike važnosti, jer su se na njima raspravljala veoma važna crkvena pitanja.

Sjednice su se održavale, prije i poslije podne, u nadbiskupskom dvoru, a predsjedao im je zagrebački nadbiskup i hrvatski metropolita dr Antun Bauer.

Poslije završenih konferencija izdano je za štampu ovo saopćenje:

1. Katolički Episkopat svestrano je razmotrio razvrtnu djelatnost komunističke propagande u našoj domovini inspiriranu po Moskvi preko svojih plaćenika, te je o socijalnom pitanju izdao poslanicu na svoje vjernike. Katolički Episkopat pratit će i dalje budnim okom komunističku propagandu te poduzeti sve mjere, da ovu strahovitu opasnost po vjeru i civilizaciju odstrani od svojih vjernika.

2. Katolički Episkopat konstatira, da je Konkordat između Sv. Stolice i Kraljevine Jugoslavije potpisani te mirno očekuje njegovu ratifikaciju.

3. Katolički Episkopat jednoglasno zaključuje, da se u svakoj biskupiji provodi dijecezanska katolička akcija po načelu „nil sine episcopo“, prema kanonskim propisima, direktivama sv. Oca i posebnim dijecezanskim pravilnicima. Osim toga povjerava se posebnom odboru biskupa, da sastavi načrt i pripravi sve za konačno uređenje interdiyecezanske katoličke akcije.

4. Katolički Episkopat svestrano je razmotrio rezolucije stvorene na splitskom katehetskom kongresu i poduzeo shodne korake kod nadležnih državnih vlasti.

5. Katolički Episkopat konstatira, da se u mnogim školskim udžbenicima vreduju osjećaji katoličkih vjernika. U tom je smjeru poduzeo korake kod nadležnih državnih vlasti.

6. Katolički Episkopat konstatira, da se velik dio našeg naroda u borbi za kruhom rasuo širom svijeta. Živeći u dijaspori bez svojih svećenika,

pa je i napisao reklimiranu knjigu o propasti, o »Agoniji kršćanstva«.

Nu konačno je i njega obasjala ona prava Istina! Morala ga je obasjati, jer ju je tražio dugo i iskreno. — Iz Salamanke se, preko radijskih valova i štampe, raširila svijetom vijest:

— 31 I 1936 umro je duboki misilac Miguel de Unamuno, iza kako je primio Sveta Otajstva umirućih. Do zadnjeg zemnog počivališta otpratio ga je katolički svećenik.

A Miguel de Unamuno nije osamljen. Mnogi su prije njega, mnogi genijalni pisci, učenjaci i filozofi, pokucali, nakon duga vru-

koj razumiju njegovu dušu, nerijetko pada kao žrtva zabluda današnjeg vremena i propada vremenito i vječno. Katolički Episkopat poduzet će sve, što je u njegovoj moći, da mu priskoči u moće organiziranjem pastve po svećenicima njihova jezika.

7. U veži sa posvetom oltara u čast našega zemljaka bl. Nikole Tavelića podignutog u češkoj crkvi u Jerusalemu i ovogodišnjeg hodočašća na tu svečanost, organiziranu po putničkom Odboru društva sv. Jeronima, katolički Episkopat preuzeo je pokroviteljstvo nad ovom svečanošću. Njegova je želja, da se svi katolički vjernici toga dana u sv. pričesti združe u duhu s ionima, koji će pribivati posveti, kako bi zajedničkim molitvama po njegovu zagovoru isprosili postojanost u vjeri naših otaca.

8. Katolički Episkopat sa zgrañačnjem konstatira, da se javni nemoral u ljetnoj sezoni na obalama našega mora, a nažlost i na obalama naših rječika raširio u tolikoj mjeri, da s pravom zabrinjuje sve prijatelje svoga naroda. Žalosno je i bolno, da golemi dio naše štampe nije znao shvatiti svoje dužnosti, te ne samo da nije ništa učinio protiv sprječavanja ovog zla, nego ga je i aktivno potpmogao bilo svjesno bilo nesvesno. Katolički Episkopat konstatira, da je kraj ovačkovi prilika iluzorna borba državnih vlasti protiv najezde komunizma. Komunizam se naime najlakše širi tamo, gdje su potkopani temelji moralu. Katolički Episkopat poduzet će sve potrebne mjeru za suzbijanje ovoga zla kao i zabluda, koje se šire u tom pravcu u narodu.

9. Za svjetski euharistijski kongres, koji se održaje ove godine u Manili, poziva katolički Episkopat sve vjernike na duhovnu saradnju, da se tako istakne veza katolika cijelog svijeta, koja izvire iz presv. Euharistije.

10. Katolički Episkopat radio je na izmjeni Pravila Misijske Zajednice Klera i designirao moderatora Društva za širenje vjere za našu domovinu.

11. Katolički Episkopat toplo preporuča katoličkim vjernicima, kojima

je moguće, da se okoriste povoljnom prilikom, te razgledaju grandioznu izložbu katoličke štampe u Vatikanu, kako bi se što više odusevili za katoličku štampu uopće, a dnevnu napose.

12. Katolički Episkopat razmotrio je izvanredno teško materijalno stanje katoličkog klera u svim dijecezama, te će poraditi, da mu se osigura pristojna egzistencija, kako bi svoju tešku i napornu službu mogao vršiti na dobro svete Crkve i svoga naroda.

U Zagrebu, 15. siječnja. 1937."

ŽIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 24 I: Sedamdesetica. — S V. Timotej. — Bio je najdraži i najmiliji učenik sv. Pavla. Od sv. Pavla bio je posvećen za efeškog biskupa. Kad su Efežani, 22 siječnja 97 godine, slavili svetkovinu poganske božice Dijane i njezin kip nosili u svečanoj procesiji gradskim ulicama — sv. Timotej ustao je protiv toga i javno počeo propovijedati vjeru u pravoga Božoga. Pogani radi ovog neustrašivog nastupa načinile na nj toljagama i kamenjem, i tako ga usmrtili.

Ponedjeljak, 25 I: Obraćenje sv. Pavla. — Isusove riječi: „Savle, Savle, zašto me progoniš?“ — obratile su Pavla, i od zakletog neprijatelja kršćanstva učinile najvećeg propovijednika Kristove vjere i apostolom naroda.

Utorak, 26 I: Sv. Polikarp. — Bijaše učenik sv. Ivana apostola, a kasnije biskup grada Smirne. Kad je carski namjesnik počeo nagovaratiti Polikarpa, da se odreće i da opsuje Isusa, svetac mu je ovako odgovorio: „O-samdeset i šest godina Isusu služim, i nikada mi nije nikakva zla učinio; kako da psujem kralja našega, koji me je spasio?“ Najprije bi bačen u oganj, a zatim mačem proboden.

Srijeda, 27 I: Sv. Ivar Zlatousni, biskup i crkveni naučitelj. — God. 397. bio je izabran za carigradskog biskupa. Na tom visokom položaju istakao se svojim govorima, radi kojih mu je i povijest dala nadimak „Zlatoušni.“

Cetvrtak, 28 I: Sv. Janja, po drugi put. — Danas se slavi osmina sv. Janje djevice i mučenice.

morala biti, priznavaju čete tako dubokih duhova na svim poljima znanja i umijeća! I kako smo, radi toga, ponosni na nju!

Jedna je istina, kao što je jedan Bog. A tu jednu istinu, uvjereni smo, mi posjedujemo. I niko se ne može osjećati sretnim: ko se ne može osjećati srmtnim: ko nju ne nade i pred njom se ne pokloni.

To nam ne govore samo dva velika duha kao što su Unamuno i Jørgensen, nego neprekinuti niz najdubljih i najduhovitijih misilaca.

Ig.

Petak, 29 I: *Sv. Franjo Saleški*, biskup i crveni naučitelj. — Bio je svetac izvanredne blagosti. Jednom je rekao, da kad bi mu njegov neprijačelj izvadio desno oko, da bi ga lijevin okom blago i milo pogledao. Sa svojom blagošću obratio je preko 80 hiljada krivovjernih Kalvinaca na katoličku vjeru. Umro je g. 1622.

Subota, 30 I: *Sr. Martina*, djevice i mučenica. — Umrla je mučeničkom smrću g. 277, iza kako je svu baštinu razdijelila siromasima.

Nedjelja sedamdesetnice

Citanje poslanice bl. Pavla Apostola Korinćanima (I Kor. 9, 24-27 i 10, 1-5): — Braćo! Ne znate li da oni što trče u trkaštu, svi trče, ali jedan dobije nagradu? Tako trčite da dobijete! Svaki koji se bori u zvanju, od svega se uzdržava; oni dakle da dobiju raspadljivi vijenac, a mi neraspadljiv. Ja dakle tako trčim, ne kao na nepouzdano, tako se borim sa šakom, ali ne kao onaj koji mlati vjetar. Nego mrtvim tijelo svoje i činim ga pokornim, da ne budem možda, dok drugima propovijedam, sam zabačen. Ali neću vam tajti, braćo, da su oci naši svi bili pod oblakom i svi su preko mora prošli; i svi se u Mojsija krstili u oblaku i u moru; i svi su isto jelo duhovno jeli; i svi su pili isto piće duhovno, jer su pili od duhovne stijene, koja je išla za njima, a stijena bijaše Krist. Ali većina od njih nije bila po volji Bogu.

† Slijedi sv. Evangeliye po Mateju (20, 1-16). — U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim ovu priču: Kraljevstvo je nebesko slično domaćinu koji izide jutrom rano da najmi radnike za svoj vinograd. I pogodivši se s radnicima po dinar na dan posla ih u svoj vinograd. I izišavši oko treće ure, vide druge gdje stoje besposleni i reče im: „Idite i vi u moj vinograd i što bude pravo, dat će vam.“ A oni otiduše. Izišavši opet oko šeste i devete ure učni tako. Kad izide oko jedanaeste, nadje druge gdje stoje i reče im: „Što stoje ovđe vas dan besposleni?“ Rekoše mu: „Niko nas nije unajmio.“ Reče im: „Idite i vi u moj vinograd.“ — A kad bi u veče, reče gospodar vinograda svomu upravitelju: „Dozovi radnike i podaj im plaću počevši od posljednjih do prvih.“ Pristupivši dakle koji su došli oko jedanaeste ure, primiše po dinar. A kad pristupiše i prvi, mišljahu da će više primiti, ali primiše i oni po dinar. I primivši mišljahu na domaćina govoreći: „Ovi posljednji radili su jednu uru pa si ih izjednačio s nama, koji smo podnosili tegobu dana i žege.“ A on odgovori i jednomu od njih reče: „Priatelju, ne čini ti krivo. Nisi li se pogodio sa mnom po dinar? Uzmi svoje pa idи, a ja hoću i ovomu posljednjemu da dam kao i tebi. Ili, zar mi nije slobodno

činiti što hoću? Zar je oko twoje zlono, jer sam ja dobar?“ — Tako će biti posljednji prvi, a prvi posljednji, jer je mnogo zvanih, a malo izabranih.

Početak novog doba

Kratko je bilo ovogodišnje božićno doba. Završeno je s prošlom nedjeljom, koja je bila druga po Bogojavljenju. — Dakle: Zbogom jaslice, zbogom božićni kićeni borovi i lijepe božićne pjesme! Zbogom do slijedećeg Božića!

Božić je blagdan Božjeg utjelovljenja. Bog je sašao na zemlju i uzeo čovječe tijelo od Djevice Marije. Taj čin se zove: Utjelovljenje.

Ali sa utjelovljenjem nije bila dovršena Kristova životna zadaća. Morao je još trptjeti i umrijeti na križu, da nas tako spasi i opet privede u Bogu, od kojega smo se bili, po praroditeljima, udaljili. A to Njegovo djelo se zove djeđo otkupljenja.

Utjelovljenje i otkupljenje su za nas dva najglavnija Kristova djela. Zato su im i posvećena dva naјveća i najljepša blagdana: Božić i Uskrs; zato i imamo u crkvenoj godini samo dva glavna doba: božićno i uskrsmo. Vidjeli smo kako je Božić imao svoju pripravu, svetkovanje i zahvalu. A kao što je imao Božić, tako sve to ima i Uskrs.

S današnjom nedjeljom počima uskrsmo doba i, ujedno, priprava na Uskrs. Današ se, eto, počimamo penjati na visoko i sunčano brdo, na kojega vrh čemo prispjeti upravo na Uskrs. Današnja nedjelja se zove Sedamdesetica. To ime će za mnoge biti čudno i nerazumljivo. Zato ćemo i to razjasniti.

Isus se, prije nego je stupio u javni život, povukao u samoču, u pustinju. I tu, u molitvi i postu, proboravio je četrdeset dana. Na uspomenu tog četrdesetnog posta i priprave, Crkva je već u početku odredila da se i njezini vjernici pripravljaju punih četrdeset dana na završno djelo Kristovog otkupljenja, na Uskrs. I to doba priprave zovemo korizma.

Svaki tjedan ima sedam dana. Zato je u korizmi, koja traje četrdeset dana, šest tjedana ili šest nedjelja ($6 \times 7 = 42$). Nu kako se u nedjelju, koja je radosni spomenand Kristovog uskrsuma, nikad ne posti, to ostaje samo 36 dana posta. Pa da bi korizmeni post trajao točno 40 dana, Crkva je odredila da korizma počne četiri dana prije, naime u Ćistu Srijedu.

Ćista Srijeda je, prema tome, početak korizme i četrdesetnog korizmenog pošta.

Međutim su u staro doba mnogi kršćani, osobito redovnici i pustinjaci, bili tako gorljivi, da su neki počeli postiti i prije korizme. Tako oni nisu postili samo četrdeset dana (četrdesetica), nego pedeset, šezdeset i vi-

se nikako nije mogao sprajateljiti sa žutim cipelicama. Kad su ga ipak pr nudili da ih obuče, jer „da će ipak ostati djetetom Marijinim“, on ih je obukao. Iza toga je pošao sa svojim braćom na šetnju. I, na veliko veselje maloga brata, on je skakao u svaku crkvu.

Ovozemni Živkov život trajao je nešto preko jedanaest godina. A ipak u njegovu životu ima tako lijepih dogodaja da mogu biti na pobudu ne samo djeci nego i starijima.

Prva pojava, koja nas kod Živka žadivilje, jest njegov izvanredni talent i razum. — On je bio dijete, a ipak je razumio tolike stvari koje ni odrasli više puta ne mogu razumjeti. Ali ne znači to da je bio zamisljen, turoban i poučen. Upravo protivno! Živko je bio nemiran, veseo, nagao, živahan, otvoren, a nadasve iskren! Tek kad je saznao vijest o svojoj smrti, povukao bi se pokatkad u se.

Kao dijete bogatih roditelja imao je sreću da, kao trogodišnji dječak, pode ondje gdje bi mnogi željeli poći: Na grob svete Male Terezije.

To je bilo u siječnju 1917. On je na njezinu grobu obavio svoje molitve, a kad su mu u Karmelu dalj omirisati ruže, rekao je da njihov miris mnogo zaostaje za onim što ga je osjetio na Terezijinu grobu.

Kao malo dijete imao je smisla za mehaniku i prirodoslovje. I netom je naučio čitati, najviše je knjige o kukećima. Kad je jednom posjetio veliku tiskaru „Dobre Štampe“ u Parizu

še. Radj toga su nedjelju prije korizme nazvali pedesetnicom, onu ispred pedesetnice šezdesetnicom, konačno, nedjelju prije šezdesetnice sedamdeseticom.

Sad, eto, znamo, zašto se današnja nedjelja naziva Sedamdesetnica.

Ove tri nedjelje: sedamdesetnica, šezdesetnica i pedesetnica, zovu se još i predkorizmene nedjelje. One su kao priprava na pravu korizmu, a predpriprava za Uskrs.

Kao što je bilo Došaće, priprava za Božić, ozbiljno i pokorno doba, tako se ta ozbiljnost i pokorno počima očitovati već s današnjom nedjeljom.

— Na to nas upućuje ljubičasta boja misnog ruha, a i to što se u sv. Misli ne pjeva radosna andeoska pjesma „Slava Bogu na visini“, niti se igdje spominje veseli „Aleluja“.

Dugo je još do Usksra. Skoro punih sedamdeset dana. I kroz čitavo to vrijeme moramo se, što sabranje i gorljivje, pripravljati na veliki blagdan Uskrsa. Ali ko se bude tako na nj pripravlja, uskrsnuće i on, na novi život, skupa s Kristom.

Zato „danak kad čujete glas Njegov, nemojte da otvrdnu srca vaša“. I molimo, s čežnjem i ljubavlju, onu molitvu koja se tri puta dnevno pojavljuje na usnama vjernog kršćanina, kad s andelom pozdravlja Božju Majku:

„Milost svoju, molimo Te, Gospodine, ulij u duše naše da mi koji smo po anđelovu navještenju spoznali utjelovljenje Krista Sina Tvoga, tako po muci Njegovoj i križu k slavi uskrsnuća privedeni budemo.“

Liturg

† O. Fra Šimun Mendušić

Dneva 11 ovog mjeseca umro je u Karinu O. S. Mendušić od upale pluća, okrijepljen Sakramentima umrućih, u 67 godini života.

Pokonjik se rodio u selu Mirilovići kod Drniša, od ugledne hrvatske obitelji Mendušića. Gimnaziju je svršio u Sinju, novicijat u Visovcu, a četiri godine bogoslovije u Zaostrogu i Dubrovniku. Sve je nauke svršio sa odličnim uspjehom.

Kao župski pomoćnik služio je u Vrlici i Drnišu, a kao župnik u Kninu, Vrpolju kod Knina, u Kljacima i Blizni - Bristivici. U ovoj posljednjoj je teško obolio vršeći svoje pastirske dužnosti.

O. Šimun Mendušić našoš Šimun je poznat, jer je bio skroman i nije se isticao kakovim književnim djelima, ali je zato vrlo dobro poznat, i ostao je u najboljoj uspomeni, narodu kojem je služio i s ko

jim je dolazio u dodir. Kao kat. sv. čenik isticao se je svojim neumornim radom u vinogradu Gospodnjem, sv. južan zanosnim propovijedima, gorljivoču oko poučavanja vjerskih istina i premanja bolesnika. — Kao Hrvat čitav svoj život budio je narodnu svjetlost. Pripadao je samo onim strankama, koje su bile izričito hrvatske i koje su branile hrvatska prava. U obrati hrvatskih svetinja nije poznavao straha, nije žalio truda, već, poput streljog hrasta, prkosio je svim buram i olujama.

Zadnjih 12 godina svoga života proboravio je u samostanu Karić Naučan na rad nje mirovao ni kroz vih zadnjih 12 godina, premda je bio star i bolestan. Ako je trebalo kojem župniku pomoći ili zamjene, dovoljni je samo obratiti se O. Šimunu i on bez otezanja pošao kamo bi ga zvali. upravo radi ove njegove pripravnosu zvali su ga svi župnici, pomoćnici Bukovice i Kotara. Vršeći ovi službeni „pomoćnici“ u župi Posedarje, valjaju je tu i uhvatio bolest od koje je umro.

Dneva 13 t. mj. sakupilo se je svećenika iz Bukovice i Kotara da svoj dragom pomoćniku iskažu zadnju počast. Premda je bura ljuto civila i živilja, oni nijesu žalili truda i dugi put, samo da mu se i mrtvu oduzmu. Na sprovod je došao i lijep broj građana i seljaka i prijatelja iz Karin Benkovca i Kruševa. Prije ukopanja pokonjika oprostili su se ganuljivim riječima u ime naroda i svećenstva. O. Benutić i vel. Don Franjo Antović.

Počivao u miru!

Po državi

MODERNO RIBOLOVSTVO NA VRAŠKOM JEZERU. Ministarstvo poljoprivrede izvršilo je reorganizaciju državnog imanja „Aleksandrovo“, na kome se nalazi Vrško jezero, koje specijalno služi za lov na cipalja i jegulja. To se dosad vršilo dosta primitivna način. Sada će se instalirati moderni aparati za razmazivanje riba. Dosadašnji prihod je iznosio pre 100 hiljada dinara. Stručnjaci se nadaju, će nakon ove reorganizacije prihodi biti triput struki.

NARODNA BANKA PODIŽE KOVNU NOVCA. Prema vijestima iz Beograda Narodna Banka odlučila je, da tokom ove godine osnuje i izgradi vlastitu kovnu nove.

BIRAČKI SPISKOVNI. Do konca siječnja svako lice, koje ima biračko pravo, a da sada nije u biračkom spisku, može se rekremirati kod svoje općine, to jest tražiti unutar birački spisak. Izbornici, vršiti kontrolu i starajte se, da čuvate svoja osnovna politička prava.

ma volio sv. oca Papu, jer je Pap dozvolio — kako se više puta izražava — da se može pricestiti od sedam godina.“ I kad su mu jednom relj da više nema Pija X. koji je to dozvao, on je rekao: „O to nije ništa. Papa je papa, A ja ga ljubim!“

Kad je u veljači 1922. Pio XI. bio izabran papom, rekao je Živko: „Kad budem velik, izumitu novi aeroplana kojim ću odletjeti da ga vidim, i pukoniku mu ga da se malo prošče na Vatikanom.“

Isus, Marija, Papa, to je trokut kome se osniva sva veličina Živko duše.

Živko je bio i u Lurdru, i to srpanju 1924., pol. godine prije svoje smrti. U jednoj molitvi reče mu E. Djevića:

„Doći ću skoro po tebe; ti će domalo umrijeti.“

Otada je Živko bivao sve poboljšan. Svake večeri je u svome krevetu molio dio Gospine krunice. Pa i školici je bio marljiviji, samo da se više žrtvuje. Pričešćavao se svaki drugi dan, i to ne iz običaja nego iz živjere!

Na 8 prosinca, upravo na blagdan Bezgrešnog Začeća, spopala ga teška bolest — difterija. I kad je vjećnici očekivali da mu se bliža konac ovozognog života, otkrio je svojom mati tajnu:

„Ja ću umrijeti. Bl. Djeviću doček po mene. Sa sedam godina, u vremenu moje prve sv. Pričešću, mali je Isus rekao da će me mlada uzeti

Podlistak

Dijete - svetac

(Živko de Fontgalland † 24-I 1925.)

„Biće svetaca medu djećicom“. Pio X.

Danas se navršava dvanaest godina otkada je duša plemenitog dječaka Živka odletjela u zagrljav nebeske majčice.

Živko de Fontgalland je živio kao i većina nas. Oko njegove duše su se vrzle napasti, kao i oko naših duša, a on je ipak ostao čist i nevin kao andeo, te je s pravom mogao, par dana pred smrću, reći:

„Ići ću u nebo, izravno u nebo!“

Živko se rodio u Parizu 30-XI 1913., a umro je u rodnom gradu 24-I 1925.

Otat mu je bio grof, po zvanju odvjetnik. Već prije rođenja bijaše zavjetovani Bl. Dj. Mariji, a taj zavjet zaista nije ostao bez ploda.

Nazivaju ga „Djetetom Euharistijskim“, jer je svetačkim žarom ljubio presvetu Euharistiju, a s pravom bi ga mogli nazvati i djetetom Marijinim, jer je bio pravi Njezin sin.

Roditelji su u svome zavjetu bili obećali da će Živko kroz tri godine nositi odijelo Marijinih boja, pa ga je i nosio; a kad su mu ga iza tri godine svlačili bio je žalostan radi toga. Tako

se nikako nije mogao sprajteljiti sa žutim cipelicama. Kad su ga ipak pr nudili da ih obuče, jer „da će ipak ostati djetetom Marijinim“, on ih je obukao. Iza toga je pošao sa svojim braćom na šetnju. I, na veliko veselje maloga brata, on je skakao u svaku crkvu.

Ovozemni Živkov život trajao je nešto preko jedanaest godina. A ipak u njegovu životu ima tako lijepih dogodaja da mogu biti na pobudu ne samo djeci nego i starijima.

</

PONOVNO OTVARANJE TVORNICE CELULOZE. U Drvaru ponovno se otvorila velika tvornica celuloze, koju je preuzeo država, a koja nije radila 6 godina. Mašine i uređaj ove tvornice preuredeni su i modernizani, tako da će ona biti jedna od najljepših i najmodernijih u Evropi. Radice cijelim pogonom i zaposliti 1500 radnika.

CISTI DOBITAK POSTANSKE STE-DIONICE u prošloj godini iznosi 59 milijuna 170 hiljada 279 dinara i 38 para, za 2 milijuna 293 hiljade 409 dinara i 35 para veći negoli u godini 1935. Ukupan profit po svima računima iznosi je oko 256 milijardi dinara i veći je za preko 16 milijardi dinara negoli u godini 1935.

UKAZ O AMNESTII. 11. t. mj. objavljen je kraljevski ukaz o amnestiji. U ovu su amnestiju uključena djela iz čl. 5. do 9. i 20. zakona o zaštiti javne bezbjednosti, bez obzira, da li su presuđeni ili su postupci u tečaju, a počinjena su do dana ukaza. Amnestirane su sve štamparske krivice i postupci u toku obustavljeni. Oproštene su sve kazne do jedne godine dana lišenja slobode, odnosno, ako su već izvršivane, ostatak kazne. Izuzeta su od amnestije djela špijunaže, primanja mita i sl. Ukaz je opsezan. Odmah je pušteno na slobodu iz raznih naših sudbenih uza više krivaca.

† LJUDEVIT KNEŽIĆ, kanonik-opat grebačkog Kaptola, umro je 6. t. mj. u tubokoj starosti. Kroz dugi niz godina bio je pretdsjednik Društva sv. Jeronima, a to smrti počasnim pretdsjednikom te je u svom svojstvu stekao mnogo zasluga za šireće kršćanske prosvjete u hrvatskom narodu. Počinio je pušteno na slobodu iz raznih naših sudbenih uza više krivaca.

ZAHVALA SV. OCA. Nuncij, preuzv.

Mons. Pellegrinetti primio je od Državnog tajništva sv. Oca ovo pismo: Preuzvišeni gospodine! Sv. Otac, vrlo ga

ut ponovljenim sinovskim izrazima ljubavi i

arkim molitvama, koje ste mu prikazivali u

me Preuzv. biskupu i vjernika ovoga naroda,

želi da im pošalje svoju posebnu zahvalu.

Stoga Sv. Otac iz svog srca daje posebni apostolski blagoslov, zalog obilja nebeskih

milosti, a da nova godina bude plodna do-

rim djelima za triumf kraljevstva Božjega

i dušama. Neka Vaša Preuzvišenost bude

juberna, pa gornje saopćiti svima onima

kojima je bila brižni i autoritativni tumač.

S osjećajima iskrenog i odličnog štovanja bilježim se Vaše preuzvišenosti sluga —

E. kard. Pacelli v. r.

35-GODISNICA KNJIŽEVNOG RADA. U drugoj polovici siječnja proslaviti će 35-godišnjicu književnoga rada popularnog komediografa Petar Petrović sa premijerom "U starom gniezdu". Pecija je rođen 21. X. 1877 u Otočcu. Školu je polazio u Gosici, a šumarsku akademiju u Zagrebu.

BRACNA STATISTIKA. Prema izvješću „Jugoslovenskog Lista“ pred Sreskim erjetičkim sudom u Sarajevu vjenčalo se je 1936. g. 58 parova, a rastavilo 150 parova. — Žalosno!

OTVARANJE FABRIKE GASMASKI. Jugoslovenski List saznaće da će se u Sarajevu uskoro osnovati fabrika gas-maska. Fabriku će otvoriti jedan poznati sarajevski rivrednik.

ebi. On me nije pitao za moju privolu eć je rekao: Mali moj Živo, uzeću te sebi; ti ćeš mlađ umrijeti...

„Sjećaš se Lurda?... Bl. Djevica aopćila mi je jednu tajnu... „Moj tragi mali Živo ja cu skoro doći po ebe. Ti ćeš mlađ umrijeti. Potražišuće da te povedem u nebo.“

— „Ničega se ne bojim, niti iste mrtvi, jer smrt vodi u nebo.“

Bolest je par puta popuštalala i račala se.

Došao je 24 siječnja 1925. Izjutra je upitao majku:

— „Majko, koji je danas dan?“

— „Subota, 24 siječnja, draga djevojko!“

— „A, subota! Danas cu umrijeti. Danas na svoj dan doći će Bl. Djevica da me uzme iz tvog naručača.“

Zaista, toga dana je Živo umro, pravo, eto, pred dvanaest godina!

Zadnje riječi su mu bile:

— „Isuse!... ljubim te... Majčine...“

Tako je svršio svoj kratki vijek oaj sveti dječak. Živo nije proglašen svecem, ali njegov život govori nam da je zaista sveto živio. — Kao odabranu dijete Marijino bio je uvijek pod njezinom zaštitom, a kad se je onako mlađ pričestio, nije nikada iz svoga srca izgubio Isusa.

On je zaista bio „dijete Euhari-stije!“

Svima koji ljube sniježnu ljepotu kristalnu dobrotu — bio za uzor!

Jerko Skračić

U duhu vremena

Dozvoljeni grijeh

Niz plakata i reklama već mjesec dana reklamira razne plesove i čajanke.

Ne namjeravam općenito govoriti o takvim priredbama, niti posebno nagašavati što dokazuju ovakove prirede-be savremene mladeži. Hoće samo da upozorim na ono drugo, jednakodgovorno za priredjivanje plesova mladih ljudi. Riječ je o dozvoli roditelja i odgojitelja.

Možda se nekomu čini čudno i smješno, da i o tome moraju roditelji misliti. — Takav je na krovom putu, jer veliki dio odgovornosti nose u prvom redu roditelji, a zatim i oni drugi — odgojitelji.

Medutim dolaze i jedni i drugi na ples koji priređuju njihova djeca, njima povjereni mladići i djevojke, od kojih oni imaju odgojiti značajeve, ljude. Dolaze da, tobože, paze da sve bude na dostojoj visini. Dolaze, i po-nosu su što njihova djeca daju tako lijepu, ugodnu i savremenu zabavu.

Ali takvi roditelji su slabi poznavatelji mlađih duša ili su nesavjesni trovatelji vlastite djece. Trećeg nema! — (Naravno, to govorimo, jer uzimamo u obzir stvarno stanje prilika, a ne teoriju i ideale).

Treba samo vidjeti kako današnje majke već desetak dana prije plesa ne govore ni o čemu drugome, nego o novoj plesnoj haljini, potrebi zabave, mladićima koji će te večeri zabavljati njihove kćeri.

Dabome, spomenuli su i — sebe, jer ne mogu pustiti same djevojke da se zabavljaju. Zaboravilo se, tih dana na se, ali na ples ne!

O tome se priča i iz plesa. Opet vam, sretne majke pričaju o lijepoj haljini, brojnim kavalirima koji su se, sigurno, otimali o njihove kćeri.

Neka mi oproste, ali moram javno reći da su oni krivi što su im dječa prkosna, zla i pokvarena. Krivi su zato, što i svojim prisustvom odobravaju sve ono što se u plesnim dvorana zna dogadati.

Došli su da ih paze. I zbilja nije tu bilo onog najgoreg, misle oni. A što su djevojke bile golih leđa, rastvenih prsi, što su se „zabavljali“ uz vino, pjesmu, tango i foxtrot, to na koncu konce, i nije grijeh. Tako misle oni. A jednog će dana kriviti svakoga za potpuni moralni pad djevojke ili mladića. Biće kasno, a krivci su oni, koji su, i svojim prisustvom, dozvoljavali svojoj djeći pripravu na konačni pad.

Možda su roditelji dozvolili to svojim kćerima iz straha da im ne bi ostale neudate? — Varate se, roditelji, nijedna djevojka nije našla sreću u plesnoj dvorani, u zagrljaju, modernog kavalira.

Toliko roditeljima i odgojiteljima!

A sad nekoliko riječi i vama, mlađi prijatelji.

Pitam vas, znate li zašto većnom posjećujete plesne dvorane?

— Vi mučite? — A ja ipak znam, zašto!

Uzrok nije uvijek, niti u prvom redu, pristojna zabava. Baš naprotiv!

Djevojke se, možda, boje da neće biti dosta savremene? Da će ostati kod kuće kao nepoznate, stare djevojke?

Časnije je to, tisuću puta časnije, nego ono što se tamo više puta radi!

A vi mladići? — Znam, došli ste da na plesu, koji se naziva umjetnošću, izrabljujete koga možete i koliko možete!

A je li sve to dostoјno, časno i pošteno?

Student filozofije

samo jednu svrhu da zaštite sebe i položaj.

I „katolička“ i nekatolička gospoda dvostrukog morala neka znaju i upamtite da se borci Križa spremaju za u-ređenje društvenog porekta prema načelima pravog, a ne lažnog Krista.

Jutor

Po svijetu

INDUSI na svom panindijskom kongresu u Happuri zaključili su, da neće učestvovati na svečanostima krunisanja novog engleskog kralja Duje VI. i da će odbiti novi ustav.

TAJNIK TALIJANSKE FAŠISTICKE STRANKE imaće titulu i atribucije ministra državnog sekretara prema uredbi, koju je usvojio talijanski ministarski savjet.

U PITANJU ALEKSANDRETE Turska traži izravne pregovore sa Francuskom, a ne posredovanjem Društva Naroda.

S ABESINKAMA ne smiju se ženiti Talijani.

NAJVECI FRANCUSKI PREKOCEANSKI PAROBROD „NORMANDIJA“ pravo je čudo savremene tehnike. Ima hotel, bazar, zavjeti za kupanje, plesnu dvoranu, dva šetališta, kazališnu dvoranu i crkvu. Dug je 313 metara i ima 9 spratova nad vodom.

KATOLIČKIH MEDICINSKIH FAKULTETA ima sedam na svijetu 29. Neki su od njih na svjetskom glasu, a mnogi od njih izdavaju i znanstvene časopise, kao n. pr. u Montrealu, Sanghaju i Louvainu.

ZIMSKA POMOC U AMERICI. Pre-sjednik Sjednjenih Američkih Država Ruzvelt tražio je od parlamenta, da odobri 790 milijuna dolara za zimsku pomoć za dva i po milijuna nezaposlenih radnika. Prema prošloj godini broj nezaposlenih radnika smanjio se za 800 hiljada.

PRIZNANJE UMORSTVA NAKON 35 GODINA. Na češkom redarstvu prijavio se ovih dana 64-godišnji Charles Koehl i priznao, da je prije 35 godina umorio svoga tada 14-godišnjeg brata, i to zbog toga, jer je prije posao u nekoj zloglasnoj gospodnici. Priznao je još, da je čitavo to vrijeme strahovito trpio od griznje savjesti te da nikada nije našao mira pred samim sobom. Ipak je prije smrti htio olakšati svoju savjest i zato se prijavio redarstvu, koje ga je, naravno, zadržalo u privoru.

NJEMACKA ZATVARA KIELSKI KANAL na strane ratne brodove. Versaljskim ugovorom o miru on je bio internacionaliziran te je time bio omogućen slobodan prolaz trgovackim i ratnim brodovima svih naroda. Dozvola za prolaz odsad će se moći da dobije samo diplomatskim putem.

STARAC OD 142 GODINE pronađen je u Oshabadu u Teheranu prilikom popisa stanovništva. Još se dobro sjeća mnogih dogadaja iz teheranskog života.

RIJEDAK SLUČAJ U kartuzijanskom samostanu Lucea u Italiji primio je svećenika red odlični inženir Legrand. Kad je stupio u strogi red kartuzijanca, i njegova žena primila je redovničko odijelo kad kartuzijanki u blizini Avigliana. Težnu rastanku olakšavalo je čvrsto utjelje na rastanak u vječnom raju.

PRIJESTOLONAŠLJEDNIČA HOLANDIJE kneginja Julijana udala se za njemackog princa Bernharda von Lippe-Biesterfeld.

ZA GRADNJU RADNIČKIH KUĆA u godini 1937. talijanska vlada odredila je 140 milijuna lira ili 320 milijuna dinara.

ZA KATOLIČKI DNEVNIK „L'Avvenire d'Italia“ talijanski katolici sakupili su prilikom 40-godišnjice njegova izlaženja 300 hiljada lira ili 680 hiljada dinara. Vidi se, kako dobro slivačaju važnost katoličke štampe! A mi?

MIGUEL DE UNAMUNO poznati španjolski slobodni misilac, koji je umro u Salamanci, pred smrt je ipak primio sv. sakramente i imao sprovod uz pratnju svećenika.

ODAKLE CRPE SNAGU. Pretsjeđnik irske države De Valera svaki dan ministrica kod dvije slike Mise, a glasoviti francuski učenjak Jacques Maritain ima, što više, u vlastitoj kući kapelicu u kojoj dopuštenjem duhovnih vlasti drži Svetohranište.

TUŽNE BROJKE. U Švicarskoj uvere godišnje do 300 žena od pobačaja, ima ih 70 hiljada soludihi, 30 hiljada bolesnih pitanica, 17 hiljada spolno bolesnih i t. d.

OSTAVKA ČILENSKE VLADE. — Hava javlja: Čilenska vlada podnijela je za jednici ostavku, da bi predsjedniku republike ostavila punu slobodu akcije za rekonstrukciju vlade.

Javno priznanje

Biskupski ordinariat u Šibeniku daje ovim svoje priznanje, da je „Croatia“ osiguravajuća zadruga u Zagrebu provela procjenu štete nastale na Palaci Biskupije požarom dne 24 prosinca 1936. g., na njegovo puno zadovoljstvo, te da je svima svojim obvezama iz međusobnog osiguravajućeg ugovora u cijlosti i najbrže udovoljila. Treba zaista ovaj najstariji domaći osiguravajući zavod, koji se odlikuje kulantnošću u postupku prema svojim osiguranika, svim našim ljudima najtopljije preporučiti.

U Šibeniku, 2 siječnja 1937.

Dr. Jerolim Millet
biskup Šibenski, v. r.

Naša riječ

Jedna istina, jedna pravda, jedan moral, kao što je i jedan Bog, postoji i vrijedi za sve ljudi svih staleža, po-koljenja i naroda.

To je načelo — a život ga se ne drži niti ga se je držao.

Naš čovjek usvaja evandeosku načelu: pravde i ljubavi, morala i poštenja.

Javne zahvale

Prigodom smrti i sahrane našega redovničkog brata

O fra Šimuna Mendošića

primili smo mnogobrojna usmena i pismena saučešća. Neka je svima duška hvala i od Boga obilna plaća!

Osobita hvala gosp. Dr. Borisu Kakuškinu, koji je dnevno iz Benkovca u Karin dolazio i svojom čuvenom liječničkom spremom Pokojnika liječio i nastojao, da ga od „Broncho-pneumoniae“ izlijeći.

Hvala Preč. gosp. Frani Antunoviću konsultoru-žup. Zemunika, koji je za Pokojnika svećanu sv. misu služio, do groba sprovođio i dirljivim riječima u ime naroda Kotara i Bukovice oprostio se!

Hvala gosp. Petru Novakoviću, Dr. M. Zriliću i ostalim iz Benkovca, koji su u ime benkovčana Pokojnika do groba ispratili!

Hvala Vel. gosp. don Matu Klariću, K. Crljenku, gosp. advokatu Bošku Desnici, koji su u ime Obrovčana na pogreb došli i svoje saučešće izrazili!

Hvala Vel. gosp. don Josi Bobiću, Ivanu Buterinu, S. Oštriću, koji su u ime Novigrada sprovodili prisustvovali!

Hvala Vel. don Vjekoslavu Šumanu, O. Fra A. Pavlovu, don Petru Miheliću, koji su sa svojim župljanima iz Prigrada, Kruševa, Popovića za Pokojnika molili i do groba pratili!

Hvala i čast gosp. O. Valerijanu Strbcu pravosl. Parohu Karinu, gosp. Nikoli Pupavcu učitelju u Karinu, g. M. Marinoviću žandarm. Naredniku u Karinu, te seljacima sela Karina, koji su u ovoj našoj žalosti na osobiti način osjećaj bratske ljubavi pokazali!

Hvala Vel. gosp. župnicima O. Fra Gabri Bedrici, Vel. Don Stanku Horvatu, Vel. Don Ivi Veršiću te mp. O. Fra Špiru Živkoviću gvardijanu iz Sibenika, koji su za Pokojnika sv. misu prikazali!

Hvala O. Fra Anti Benutiću, koji je u ime braće i Provincije kratkim riječima Pokojnika nad otvorenim grobom oslovio!

Za redovničku obitelj karinskog manastira

O. Fra Pavao Silo, gvardijan

Karin, 14 siječnja 1937.

Povodom teške tuge i boli, koja je zadesila našu obitelj radi prerane smrti našeg neprežaljenog sina

Vojislava

osjećamo se dužnim da ovim putem zahvalimo: Svima onima koji su nam bilo u čemu bili pri ruci u njegovoj bolesti i ispratili našeg nezaboravnog pokojnika do vječnog počivališta, zahvaljujemo svima onima koji nam izjavile žalovanje, bilo usmeno ili pismeno, svima onima koji su poklonili na odar evijeće i vijence.

Svima neka je još jednom hvala koji našu žalost saosjećaju, a od Svevišnjega neka im je plaća.

Obitelj Magaš
U Vinjercu 11 siječnja 1937.

Naši dopisi**Tjesno**

Kroz prošlu godinu je naš župnik preč. D. T. Perina, poučavao vjernike u svojim propovijedima u temeljnim istinama svete vjere. Naročito je lijepo govorio kroz najvažnije periode crkvene godine: korizmu i advent; pripravljući svoje vjernike na velike dane koji su slijedili, na dane porođenja i muke našeg Otkupitelja. Crkva je bila svake nedjelje puna naroda, što svjedoči o svijesti i katoličkim osjećajima varoši Tjesna. Radi toga najsrdičnije zahvaljujemo svom župniku i želimo dobar uspjeh u njegovom pastirskom radu i u ovoj novoj godini.

Tješnjanin

Olib

ZABAVA U ČUVALISTU CASNIH SE-SSTARA. — Prošlih božićnih blagdana naše časne sestre Dragocjene Krv uživali su u župskoj crkvi svetu službu Božju sa svojim pjevačkim zborom. Na dan pak svezni Triju Kraljeva, i u nedjelju 10. I., predile su nam u samostanu sa svojim malim lijepu božićnu zabavicom. Na programu je bio dječji komad „Razgovor dječaka pred jaslicama“, zatim nekoliko lijepih pjesama i kolā. Ne možemo se dosta navaliti uspješima našim časnim sestrama, na čemu im od srca zahvaljujemo, a najviše na trudu koje one posvećuju našoj djeci. Koliko pak to narod razumije i voli, vidjelo se po tome kad je obe večeri ispunio dvoranu do zadnjeg mjestra. Cestitamo našim časnim sestrama i dovikujemo: Samo naprijed za Boga i narod, a Onaj na čiju slavu se radi dati će blagoslova.

Sastanak vinarskih zadruža

Prošlih dana održala je Zadružna Matice sastanak svojih članica vinarskih zadruža sa područja Primorske banovine. Sastanku su prisustvovali brojni delegati iz okolice Sibenika, Kaštela, Promine, Hvarja i Visa.

Na sastanku se je povela rasprava o podizanju vinarskih podruma sa državnom pomoći, te je jednodušno usvojeno mišljenje da se dade prednost vinogradarskim centrima i vinarskim zadrugama koje imaju uslove za uspešan rad, a koje su i same spremne doprinjeti znatan udio u radnoj snazi. Prestavnici zadruža su se izjasnili protiv velikih centralnih podruma, a za srednje i manje podruma u samim proizvodjačkim centrima.

U pogledu što uže saradnje između vinarskih zadruža, s obzirom na izvoz, prihvati su shodni zaključci.

Na koncu je ing. Krstinić referirao o načelu Uredbe za saniranje vinogradarstva, posebno što se tiče ograničenja sadnje vinograda u ravnicama i krčenja hibrida. Zadružni izaslanici traže da se uspješnim mjerama zabrani dalnja sadnja vinograda u sjanicama i da se predvide budžetska sredstva za postepeno krčenje tih vinograda, koji proizvode do 1½ milijun hektolitara vina, t. j. skoro 2 puta više nego cijela Dalmacija.

Novi prinos Liturgiji

„Crkveni Hymni“. Iz latinskog preveo M. Pavelić D. I. Zagreb 1936. Cijena Din. 20.—

Već je toliko 20 godina, što je počeo izlaziti himan po himan u prijevodu M. Pavelića. Sad je prevodilac zdržao veći dio tih štampanih s nekih 50 dosad još nigrdje neobjelodanjih prevedenih himana i izdao ih u ovoj došljem udešenoj knjizi. Tako dobivamo po prvi put u hrvatski književni jezik prevedene sve liturgijske himne i s njima do 80 osobitijih izvanliturgijskih, u svemu 240 najljepših strogo crkvenih pjesama. Kako su ti prijevodi jednostavniji i jasni, razumjet će ih i manje školovani svjet. Vrlo dobro će doći nesamo svećenicima i redovnicima, već i mladeži, napose školskoj, pa crkvenim pjevačima i svim katoličkim društvima. Dublje će duše naći u njima krasne molitvene obrase iobilje grade za meditacije.

Narudžbe poštite: Uprava „Glasnika Srca Isusova“ — Zagreb 1/147.

Križarske vijesti

NOVO KRIŽARSKO BRATSTVO osnovano je u Maranovići, otok Mljet, okružje dubrovačko. — Uz K. B. Rijeka-Koprivnica

osnovan je odsjek u Mučnoj, i samostalno Križarsko Bratstvo u Trnu, okružje banjalučko.

TECAJEVI. Održani su daljnji tečajevi: u Slavonskoj Požegi za mjesto i okolicu, 10., 11., 12. I. a održao ga brat I. Tubaković. — U Viljevu 11., 12., 13. I. za Viljevo i Donji Miholjac, a držao ga brat I. Petrović.

NOVI TECAJEVI. Najavljeni su tečajevi u Sopju 17., 18., 19. I. a vodi ga brat Halat, u okolini Nove Gradiške niz tečajeva po svim mjestima, a vodi ih brat Pavlek Rudolf.

KRAJEVNE KONFERENCIJE ODBORNICA. U nedjelju 10. I. bile su konferencije svih odbornika krajevnog odbora u Slavonskoj Požegi na kojoj je V. K. B. zastupao brat Grgić, te u Novoj Gradiški gdje je VKB. zastupao brat dr. Protulipac. — U nedjelju 17. I. bila je konferencija odbornika za područja kraj. odbora Koprivnica u Koprivnici, gdje je V. K. B. zastupao dr. Protulipac.

SOCIJALAN DAN KRIŽARSTVA. Tokom mjeseca ožujka imajuće Križari po svim krajevima svoj socijalni dan. Na taj dan će Križari prirediti svuda, makar i u najmanjem krugu, socijalna predavanja, diskusije, a gdje će biti moguće i zborove. Govorit će sami seljaci u selima, radnici u gradovima. — Dan odreduje svako društvo za sebe.

Sto drugi pišu**Kakvo je hrvatsko seljaštvo?**

Dr. Vladko Maček napisao je u Hrvatskom Dnevniku" uvodnik pod naslovom: „Duševno rostvo stranim idejama“. U tom uvodniku rasporedi pitanje, zašto još ima među gradanstvom i inteligencijom ljudi, koji zaziru od hrvatskog seljačkog pokreta baš zato, što je seljački, te su im pristupačnje sve druge, makar i tude ideje, nego ideja, koja je nikla u samom hrvatskom narodu, i kojoj je uspjelo okupiti gotovo cijeli hrvatski narod. Dr. Maček među ostalim kaže: „Po mom mišljenju svi ti nazori, koji su oprećni hrvatskom seljačkom ideologiji, nijesu drugo nego refleks one borbe koja se već decenijima vodi u industrijskim zemljama između kapitalizma s jedne strane i socijalizma s druge strane, imajući socijalizam svjetliju ili tamniju boju. Kako pak naša inteligencija i gradanstvo crpi svoju naobrazbu, pa time poprima i gledanje na svijet iz centara, koji su poprište te borbe, razumljivo je da se može teško oteti i utjecaju u toj stvari. Hrvatski seljački pokret međutim ima svoje posebno autohtono naziranje na svijet, te stoje u diametralnoj oporeći prema naziranju kapitalističkom i prema naziranju marksističko-socijalističkom... Zato imaju krivo mnogi koji misle, da je seljački pokret nešto u sredini između jednog i drugog... U seljačkoj državi ima dovoljno mesta i za obrtnika i za trgovca i za intelektualca, samo trebaju shvatiti, da je u svakom seljačkom narodu, pa tako i u hrvatskom narodu, seljaštvo uzeto kao stalež, primarno, i da svi ostali staleži imaju pravo na opstanak samo u toliku, u koliko su tom seljačkom narodu od koristi... Oslobođimo se dakle svi zajedno najprije duševnog rostva stranim idejama, bile one kapitalističke izravno ili zastupane po svom ekspONENTU, a sredini između jednog i drugog... U seljačkoj državi ima dovoljno mesta i za obrtnika i za trgovca i za intelektualca, samo trebaju shvatiti, da je u svakom seljačkom narodu, pa tako i u hrvatskom narodu, seljaštvo uzeto kao stalež, primarno, i da svi ostali staleži imaju pravo na opstanak samo u toliku, u koliko su tom seljačkom narodu od koristi... Oslobođimo se dakle svi zajedno najprije duševnog rostva stranim idejama, bile one kapitalističke izravno ili zastupane po svom ekspONENTU, a sredini između jednog i drugog... U seljačkoj državi ima dovoljno mesta i za obrtnika i za trgovca i za intelektualca, samo trebaju shvatiti, da je u svakom seljačkom narodu, pa tako i u hrvatskom narodu, seljaštvo uzeto kao stalež, primarno, i da svi ostali staleži imaju pravo na opstanak samo u toliku, u koliko su tom seljačkom narodu od koristi... Oslobođimo se dakle svi zajedno najprije duševnog rostva stranim idejama, bile one kapitalističke izravno ili zastupane po svom ekspONENTU, a sredini između jednog i drugog... U seljačkoj državi ima dovoljno mesta i za obrtnika i za trgovca i za intelektualca, samo trebaju shvatiti, da je u svakom seljačkom narodu, pa tako i u hrvatskom narodu, seljaštvo uzeto kao stalež, primarno, i da svi ostali staleži imaju pravo na opstanak samo u toliku, u koliko su tom seljačkom narodu od koristi... Oslobođimo se dakle svi zajedno najprije duševnog rostva stranim idejama, bile one kapitalističke izravno ili zastupane po svom ekspONENTU, a sredini između jednog i drugog... U seljačkoj državi ima dovoljno mesta i za obrtnika i za trgovca i za intelektualca, samo trebaju shvatiti, da je u svakom seljačkom narodu, pa tako i u hrvatskom narodu, seljaštvo uzeto kao stalež, primarno, i da svi ostali staleži imaju pravo na opstanak samo u toliku, u koliko su tom seljačkom narodu od koristi... Oslobođimo se dakle svi zajedno najprije duševnog rostva stranim idejama, bile one kapitalističke izravno ili zastupane po svom ekspONENTU, a sredini između jednog i drugog... U seljačkoj državi ima dovoljno mesta i za obrtnika i za trgovca i za intelektualca, samo trebaju shvatiti, da je u svakom seljačkom narodu, pa tako i u hrvatskom narodu, seljaštvo uzeto kao stalež, primarno, i da svi ostali staleži imaju pravo na opstanak samo u toliku, u koliko su tom seljačkom narodu od koristi... Oslobođimo se dakle svi zajedno najprije duševnog rostva stranim idejama, bile one kapitalističke izravno ili zastupane po svom ekspONENTU, a sredini između jednog i drugog... U seljačkoj državi ima dovoljno mesta i za obrtnika i za trgovca i za intelektualca, samo trebaju shvatiti, da je u svakom seljačkom narodu, pa tako i u hrvatskom narodu, seljaštvo uzeto kao stalež, primarno, i da svi ostali staleži imaju pravo na opstanak samo u toliku, u koliko su tom seljačkom narodu od koristi... Oslobođimo se dakle svi zajedno najprije duševnog rostva stranim idejama, bile one kapitalističke izravno ili zastupane po svom ekspONENTU, a sredini između jednog i drugog... U seljačkoj državi ima dovoljno mesta i za obrtnika i za trgovca i za intelektualca, samo trebaju shvatiti, da je u svakom seljačkom narodu, pa tako i u hrvatskom narodu, seljaštvo uzeto kao stalež, primarno, i da svi ostali staleži imaju pravo na opstanak samo u toliku, u koliko su tom seljačkom narodu od koristi... Oslobođimo se dakle svi zajedno najprije duševnog rostva stranim idejama, bile one kapitalističke izravno ili zastupane po svom ekspONENTU, a sredini između jednog i drugog... U seljačkoj državi ima dovoljno mesta i za obrtnika i za trgovca i za intelektualca, samo trebaju shvatiti, da je u svakom seljačkom narodu, pa tako i u hrvatskom narodu, seljaštvo uzeto kao stalež, primarno, i da svi ostali staleži imaju pravo na opstanak samo u toliku, u koliko su tom seljačkom narodu od koristi... Oslobođimo se dakle svi zajedno najprije duševnog rostva stranim idejama, bile one kapitalističke izravno ili zastupane po svom ekspONENTU, a sredini između jednog i drugog... U seljačkoj državi ima dovoljno mesta i za obrtnika i za trgovca i za intelektualca, samo trebaju shvatiti, da je u svakom seljačkom narodu, pa tako i u hrvatskom narodu, seljaštvo uzeto kao stalež, primarno, i da svi ostali staleži imaju pravo na opstanak samo u toliku, u koliko su tom seljačkom narodu od koristi... Oslobođimo se dakle svi zajedno najprije duševnog rostva stranim idejama, bile one kapitalističke izravno ili zastupane po svom ekspONENTU, a sredini između jednog i drugog... U seljačkoj državi ima dovoljno mesta i za obrtnika i za trgovca i za intelektualca, samo trebaju shvatiti, da je u svakom seljačkom narodu, pa tako i u hrvatskom narodu, seljaštvo uzeto kao stalež, primarno, i da svi ostali staleži imaju pravo na opstanak samo u toliku, u koliko su tom seljačkom narodu od koristi... Oslobođimo se dakle svi zajedno najprije duševnog rostva stranim idejama, bile one kapitalističke izravno ili zastupane po svom ekspONENTU, a sredini između jednog i drugog... U seljačkoj državi ima dovoljno mesta i za obrtnika i za trgovca i za intelektualca, samo trebaju shvatiti, da je u svakom seljačkom narodu, pa tako i u hrvatskom narodu, seljaštvo uzeto kao stalež, primarno, i da svi ostali staleži imaju pravo na opstanak samo u toliku, u koliko su tom seljačkom narodu od koristi... Oslobođimo se dakle svi zajedno najprije duševnog rostva stranim idejama, bile one kapitalističke izravno ili zastupane po svom ekspONENTU, a sredini između jednog i drugog... U seljačkoj državi ima dovoljno mesta i za obrtnika i za trgovca i za intelektualca, samo trebaju shvatiti, da je u svakom seljačkom narodu, pa tako i u hrvatskom narodu, seljaštvo uzeto kao stalež, primarno, i da svi ostali staleži imaju pravo na opstanak samo u toliku, u koliko su tom seljačkom narodu od koristi... Oslobođimo se dakle svi zajedno najprije duševnog rostva stranim idejama, bile one kapitalističke izravno ili zastupane po svom ekspONENTU, a sredini između jednog i drugog... U seljačkoj državi ima dovoljno mesta i za obrtnika i za trgovca i za intelektualca, samo trebaju shvatiti, da je u svakom seljačkom narodu, pa tako i u hrvatskom narodu, seljaštvo uzeto kao stalež, primarno, i da svi ostali staleži imaju pravo na opstanak samo u toliku, u koliko su tom seljačkom narodu od koristi... Oslobođimo se dakle svi zajedno najprije duševnog rostva stranim idejama, bile one kapitalističke izravno ili zastupane po svom ekspONENTU, a sredini između jednog i drugog... U seljačkoj državi ima dovoljno mesta i za obrtnika i za trgovca i za intelektualca, samo trebaju shvatiti, da je u svakom seljačkom narodu, pa tako i u hrvatskom narodu, seljaštvo uzeto kao stalež, primarno, i da svi